

BILDANDE AV NATURRESERVATET SKÖROLSMYRAN I LEKSANDS KOMMUN

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området är ca 11 ha och består av tallskog och våtmark. Reservatets slutliga gränser märks ut i fält.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Skörolsmyran
Kommun	Leksand
Län	Dalarna
Natura 2000-beteckning	Ingår inte i nätverket
Församling/socken	Åhl
Naturgeografisk region	Kuperad sydligt boreal
Fastigheter	Ål-Kilen 4:5
Nyttjanderätter mm	Jakträttsupplåtelse
Areal	Total areal: 11,39 Landareal: 7,14 Produktiv skogsmark: 6 ha

Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Syftet med naturreservatet är att bevara Skörolsmyran, med de värdefulla livsmiljöerna äldre tallskog och våtmark med dess typiska arter i gynnsamt bevarandetilstånd. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela naturreservatet. Besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Syftet ska nås genom att:

- skogen undantas från skogsbruksåtgärder och annan verksamhet som kan förändra eller skada de livsmiljöer och populationer av arter som är karaktäristiska för naturskog och våtmark.
- besökande ska finna information om området på plats.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena i området är biologiska och utgörs av de ingående naturtyperna tallskog och våtmark. Bevarandevärdena innefattar även strukturer som död ved, döende träd, lodytor gamla solbelysta träd, vilka har betydelse för många sällsynta och hotade arters överlevnad. Violettblå tagellöv, älgspik, ullticka, vedticka, vitgrynig hållav, mindre mörghorn, liten spiklav och tretåig hackspett finns i området.

Miljömål

Utifrån regeringens proposition 2000/01:130 tog riksdagen i november 2001 beslut om generations- och delmål för 14 av de 15 miljö kvalitetsmål som tidigare antagits av riksdagen. Ett av dessa nationella miljö kvalitetsmål heter Levande skogar och har ett delmål som säger att ytterligare 320 000 ha skyddsvärd skogsmark i landet ska skyddas som naturreservat till år 2010, räknat från 1998.

Detta beslut om att skydda Skörolsmyran bidrar till att uppfylla Levande skogars miljö kvalitetsmål.

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Naturvärdena i Skörolsmyran är kopplade till våtmark och skog som inte påverkats av sentida skogsbruk. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan bäst tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vid sidan av föreskrifter för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i skötselplanen. Detsamma gäller för uppföljning av kvalitetsmål som avser arter.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är inom naturreservatet förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark och vatten,
2. gödsla, kalka, sprida aska eller använda bekämpningsmedel,
3. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
4. avverka och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen. Detta gäller både barmark och snötäckt mark. Undantag gäller för uttransport av fälld älg med fordon som inte ger mark- eller vegetationsskador,
6. uppföra permanenta jaktpass samt röja för sikt- eller skjutgator. Jaktgränser, stigar till jaktpass e dyl. får ej markeras permanent.

B Föreskrifter enligt 7 kap 6§ miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet och uppsättning av informationstavlor,
2. skötsel enligt till beslutet hörande skötselplan.

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är inom naturreservatet förbjudet att:

1. skada växande eller döda träd och buskar, gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen. Detta gäller både barmark och snötäckt mark.

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

Motiv till föreskrifter, undantag mm

I punkterna A1; A3 och C1 förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I punkt A2 och A4 förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Föreskriften A4 innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Förbud mot motorfordon enligt punkt A5 omfattar inte uttransport av älg med fordon som inte ger mark- eller vegetationsskador. A5, A6 och C2 är även beslutade för att upplevelsen av tystnad och orördhet i reservatet inte ska gå förlorad.

Ärendets handläggning

Skörolsmyran uppmärksammades av Skogsstyrelsen vid inventeringen som utfördes i samband med omarronderingen i Åls socken. Området visade sig ha så höga naturvärden att det lämpade sig för någon form av områdesskydd. Efter diskussioner mellan Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket beslutades det att området skulle skyddas som naturreservat. Staten förvärvade marken 2005.

Vid remissomgången framförde Ulf Bergqvists synpunkten att området borde benämnas Shörillsmyran, inte Sjörälsmyran, som var Länsstyrelsens förslag. Enligt Bergqvist Var Shörillsmyran det gamla namnet på området.

Länsstyrelsen rådfrågade Lennart Dehlin vid Lantmäteriets ortnamnsfunktion. Dehlin hade följande synpunkter. Han gjorde så sent som november 2006 en ortnamnsutredning på objektet. Utredningen mynnade i namnet Skörolsmyran. De tidigaste nedtecknade namnen över området är i ett protokoll från 1768 där området benämns med tre olika stavningar nämligen skiörelz täckten, skiörrels täck[t]en och skiörels täckten. Protokollet tillhörande Storskifteskartan från 1814-1819 betecknas området som Skörlstäckten. Skogskartan från 1818 betecknar området som Skörvallsmyran.

Ortnamnsutredningen gjordes efter att privatperson, boende i Övre Helgås, hade anmält till Lantmäteriet att det dåvarande namnet på kartan, Sjörälsmyran, inte stämde med det nuvarande uttalet. Efter nutida uttal ska området benämnas Skörolsmyran, enligt antikvarie Mats Wahlberg på ortnamnsarkivet i Uppsala.

Länsstyrelsen benämner naturreservatets Skörolsmyran på inrådan av Lantmäterimyndigheten.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § MB medge tillstånd eller dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras enligt vad som anges i 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm. Beslutet delges också berörda sakägare.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4 (formulär 6).

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnad landshövding Inger Eriksson.. I den slutliga handläggningen deltog även samhällsplanerare Frida Rotberger, antikvarie Tommy Nyberg, jurist Gunilla Garbergs, tillförordnad funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson samt Susanne Lundin, den sistnämnde föredragande

Inger Eriksson

Susanne Lundin

Bilagor:

- Bilaga 1 Översiktskarta
- Bilaga 2 Beslutskarta
- Bilaga 3 Skötselplan
- Bilaga 4 Överklagningsformulär

Deltagande

Frida Rotberger, Plan
Tommy Nyberg, KME
Gunilla Garberg, Rätts
Jemt-Anna Eriksson, MVE

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SKÖROLSMYRAN

1 Beskrivningsdel

1.1 Administrativ data

Namn	Skörolsmyran
Objektnummer	DOS id1002200 RegDOS id 2010928
Natura 2000-beteckning	Ingår inte i nätverket
Län	Dalarna
Kommun	Leksand
Markslag:	
	Tallskog 4,14 ha
	Barrblandskog 2
	Barrsumpskog 1
	Myr 4,25
Bebyggelser och anläggningar	-

1.2 Historisk och nuvarande markanvändning

1.2.1 Skogsmark

Området är påverkat av tidigare skogsbruk. Det är dock inte påverkat av modernt skogsbruk.

1.2.2 Jakt, fiske och övriga fritidsaktiviteter

Jakt har bedrivits i området. Det finns dock inga tecken på andra fritidsaktiviteter i området.

1.3 Beskrivning av området

1.3.1 Geovetenskap

Skörolsmyran har fått sitt namn efter den myr som omger och till viss del ingår i naturreservatet. Fastmarken är blockfattig och utan stora höjdskillnader.

1.3.2 Biologi

Området är småkuperat med små lodytor, små översilningsmarker och myrstråk samt torrare höjdparter. Skogen utgörs i huvudsak av gammal tallskog och barrblandskog. Skogen är inte brukad på lång tid och har därför utvecklat strukturer som påvisar höga naturvärden. Det finns död ved främst som klenare ved där skogen har börjat självgallra sig, men här och var finns även grövre lågor av gran. På myren, Skörolsmyran, finns

förhållandevis gott om döda stående tallar, torrakor. Det finns även några mindre myrar i området samt översilad mark på några ställen. Ställvis finns hänglavsrika miljöer där skägglav dominerar med inslag av violettgrå tagellav, nästlav och långa revor av garnlav.

På granar finns hackmärken efter tretåig hackspett och på klenare torrtallar fanns gnag efter mindre mägborre.

Övriga arter som har hittats i naturreservatet är bronsjon, kortskaftad ärgspik, vitgrynig nållav, ullticka och vedticka.

1.3.3 Kulturhistoria

Såvitt känt finns inga äldre lämningar eller kulturspår i området annat än stubbar efter virkesuttag.

1.3.4 Friluftsliv

Skörolsmyran har idag ringa betydelse för friluftslivet. Stigar och andra anläggningar saknas. Det går dock en släpstig genom området i nordsydlig riktning. Området ligger isolerat mellan myrar cirka en kilometer från närmsta väg och det är svårt att nå området även till fots.

1.4 Källförteckning

Skogsstyrelsen 2007 Databas. ObjektID: 130542091

Hemsida: <http://www.svo.se/episerver4/templates/skogensparlor.aspx>

2 Plandel

2.1 Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Syftet med naturreservatet är att bevara Skörolsmyran, med de värdefulla livsmiljöerna äldre tallskog och våtmark med dess typiska arter i gynnsamt bevarandetilstånd. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela naturreservatet. Besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Syftet ska nås genom att:

- skogen undantas från skogsbruksåtgärder och annan verksamhet som kan förändra eller skada de livsmiljöer och populationer av arter som är karaktäristiska för naturskog och våtmark.

- besökande ska finna information om området på plats.

2.2 Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreseptatet/skötselområdet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Icke motorburet friluftsliv ska prioriteras framför motorburet.

Området är så litet att skogen och våtmarken med dess naturvärden ska få utvecklas fritt utan skötselåtgärder.

2.3 Skötselområden med kvalitetsmål och åtgärder

Reservatet är indelat i 2 skötselområden, vilka utgår från naturliga gränser som motsvarar naturtyperna.

- 1 skog
- 2 våtmark

Skötselområde 1: Barrskog, 6,75 ha

Beskrivning

Barrskogen ligger på fastmarksholmar i myrmarken. De utgörs av tallskog och barrblandskog. Skogen är inte påverkad av modernt skogsbruk och har utvecklat naturvärden i form av stående och liggande döda träd av tall och gran. Den kontinuerliga fuktigheten från omgivande våtmarker gör området gynnsamt för lavar och andra fuktighetskrävande arter. Fältskiktet utgörs främst av lingon- och blåbärsris. I den tätare skogen saknas fältskiktet och bottenskiktet utgörs av mossmattor. I sumpskogen utgörs risinslaget av skvattram och odon.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Det är gynnsamt tillstånd när följande kvalitetsmål är uppnådda:

- Barrskogen utgör cirka 6,75 ha av områdets yta
- Relationen död/levande ved skall utvecklas naturligt mot omkring 1/5.

Skötselåtgärder

Området lämnas för fri utveckling

Skötselområde 2: Våtmark 4,25 ha

Beskrivning

Våtmarken som ingår är en del av Skörolsmyran. Den är mycket glest bevuxen med små martallar. Det finns förhållandevis gott om stående döda tallar som tappat sin bark och genom väder och vind antagit en nästan silvervit nyans. På dessa växer bl.a. blanksvart spiklav.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Våtmark utgör ca 4,25 ha av områdets yta

Skötselåtgärder

Området lämnas för fri utveckling

Skötselområde Friluftsliv

Beskrivning

Skörolsmyran har idag ringa betydelse för friluftslivet. Stigar och andra anläggningar saknas. Läget, tillgängligheten och områdets ringa storlek gör att området troligen inte kommer att locka fler besökare i framtiden.

Byggnader och övriga anläggningar

Något behov av raststugor, toaletter, eldplatser, sopställ och liknande finns inte.

Information

En broschyr om reservatets naturvärden och hur man tar sig dit ska utarbetas. Nya informationstavlor förfärdigas och placeras på lämpligt ställe som utses av förvaltaren.

Tillgänglighet – vägar, vägvisning och parkering

Skörolsmyran är beläget ca 6 km sydost om Insjön. Enklast nås området från vägen mellan Insjön och Rexbo. 3 km sydost om Insjön vid Helgnäs finns en avtagsväg mot Timmersmora och Stora Helgås. Strax innan Stora Helgås ligger Klockargårdarna. Väster om Klockargårdarna börjar en stig som passerar 200 meter söder om naturreservatet. Sista biten till området går stiglöst genom skog och över myr.

Leder

Leder saknas men det finns en släpstig i nordsydlig riktning på myrstråken genom området. Det bedöms inte finnas något behov av att anlägga leder i området.

Utmärkning

Reservatet märks ut enligt standard.

3 Jakt och fiske

Naturreseptatet ingår i Åls västra viltvårdsområde.

Jakten är inte begränsad enligt föreskrifterna. Fasta anläggningar får inte uppföras i reservatet. Järnhäst eller liknande får användas under förutsättning att markskador inte uppkommer. Fiske bedrivs inte i reservatet.

4 Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning

Kvalitetsmål

Dokumentation och uppföljning utförs av länsstyrelsen dels inom ramen för uppföljning av skyddad natur vilket omfattar ett urval reservat med olika naturtyper och dels som underlag för utvärdering av om syftet med varje enskilt reservat uppnås

Övriga skötselåtgärder

Länsstyrelsen kommer som förvaltare av naturreseptatet fortlöpande att se till att informationstavlor, skyltar mm är i gott skick. Besiktningar dokumenteras.

Förvaltaren ansvarar för att följa upp genomförda skötselåtgärder.

5 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

6 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritet	Finansiering
Informationsskylt	2007		1	Reservatsanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	Löpande			Reservatsanslag
Uppföljning av kvalitetsmål	Enligt program för uppföljning av skyddad natur			Anslag för uppföljning

Bilagor:

Bilaga 1: Skötselplanekarta